

HOTĂRÂRE

cu privire la contestația împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.16/2 din 08 octombrie 2021, emise în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central

12 septembrie 2023
nr. 388/22

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:

Sergiu Caraman

Membrii:

Vasile Șchiopu

Ion Guzun

Ioana Chironet

Maria Frunze

Alexandru Postica

Tatiana Ciaglic

Lucia Popescu

Iulian Muntean

examinând în ședință publică, contestația depusă de SRL „Sudzucker-Moldova” împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr.16/2 din 08 octombrie 2021, emise în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul central și luând act de informația membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Alexandru Postica,

A C O N S T A T A T :

La 07 mai 2021 Consiliului Superior al Magistraturii a înregistrat cu nr. 353s-590 p/m. sesizarea depusă de speakerul Comitetului de conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Alexander Koss, și a membrului Comitetului de Conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Oleg Arseni, privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Lucia Grădinari din cadrul Judecătoriei Drochia, sediul Central.

În actul de sesizare petiționarii își expun dezacordul cu modul în care judecătorul Lucia Grădinari din cadrul Judecătoriei Drochia, sediul Central, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Demeder Com”, în proces de insolvență, către SRL „Sudzucker-Moldova”, succesor în drepturi și obligațiuni al ÎM „Sudzucker-Moldova” SA, privind validarea popririi și respectiv, cu actul judecătoresc final adoptat în speță.

Autorii sesizării au menționat că, în procesul de înfăptuire a justiției judecătorul Lucia Grădinari a comis fapte ilegale prin omiterea în mod intenționat a fazei/etapei deliberării hotărârii.

Astfel, potrivit actului de sesizare se susține că, în cadrul ședinței de judecată din 24 decembrie 2019 instanța a decis amânarea examinării cauzei pentru data de 30 decembrie 2019, ora 11:00, în scopul deliberării și pronunțării hotărârii. La data

enunțată judecătorul Lucia Grădinari a deschis ședința de judecată și imediat a recurs la pronunțarea dispozitivului hotărârii, fără a se izola în camera de deliberare.

Autorii sesizării consideră, că magistratul Lucia Grădinari a admis o gravă încălcare a normelor imperative de procedură și anume ale art.236 alin.(1) din Codul de procedură civilă și, totodată, dând dovadă de un comportament pătinitor și tendențios la judecarea pricinii.

Suplimentar, autorii au precizat că, faptul admiterii de către judecătorul Lucia Grădinari a încălcării normelor de drept procedural a fost confirmat și prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 26 februarie 2021, adoptată urmare a examinării apelului declarat de debitorul SRL „Sudzusker-Moldova” împotriva soluției instanței de fond din 30 decembrie 2019.

Finalmente, în actul de sesizare s-a concluzionat că, judecătorul Lucia Grădinari prin acțiunile sale ilegale a demonstrat o încălcare flagrantă a legislației procesual-civile, fiind solicitată tragerea acestui magistrat la răspundere disciplinară potrivit art.4 alin.(1) lit.lit. c) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014.

Examinarea sesizărilor de către Inspekția judiciară.

În conformitate cu art. 21 al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sesizarea speakerului Comitetului de conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Alexander Koss, și a membrului Comitetului de Conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Oleg Arseni, a fost transmisă spre verificare Inspekției judiciare.

Prin rezoluția inspectorului-judecător de începere a procedurii disciplinare din 07 iunie 2021 a fost dispusă pornirea procedurii disciplinare și demararea cercetării disciplinare în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central, în baza art. 4 alin. (1) lit. f) și i) al Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară.(f.d.77)

Urmare a efectuării cercetării disciplinare, **la 16 iulie 2021 prin Raportul** Inspekției judiciare în acțiunile judecătorului Lucia Grădinari s- a reținut o bănuială rezonabilă de comitere a abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.f) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. (f.d.81)

În procesul verificării circumstanțelor sesizării, potrivit datelor Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), coroborate cu opinia scrisă a judecătorului, s-a constatat că, la 17 februarie SRL ”Demeder Com”, în proces de insolvență, a înaintat o cerere către „Sudzucker-Moldova” privind validarea popririi, care, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, a fost strămutată după competență către Judecătoria Drochia.

La 22 mai 2017 cauza a fost înregistrată la Judecătoria Drochia, sediul Central, și în aceeași zi repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Lucia Grădinari.

La caz, Inspekția judiciară a reținut că, potrivit procesului-verbal al ședinței din 24 decembrie 2019, instanța a trecut la susținerile verbale și după încheierea pledoariilor, a oferit părților dreptul la replică, după care a dispus *amânarea deliberării și pronunțării hotărârii pentru data de 30 decembrie 2019, ora 11:00.*

Totodată, potrivit procesului-verbal al ședinței din 30 decembrie 2019 s-a atestat că, judecătorul Lucia Grădinari la ora 11:02 a deschis ședința de judecată, a verificat

prezența la proces a persoanelor prezente (*reprezentanților părților, avocaților Elena Gligor și Ruslan Gurițanu*) și a anunțat, potrivit art.236 alin.(1) din Codul de procedură civilă, că trece la *pronunțarea dispozitivului hotărârii*. Ședința de judecată a fost închisă la ora 11:05.

Astfel, judecătorul a pronunțat dispozitivul fără a se retrage în deliberare. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 30 decembrie 2019, adoptată de judecătorul Lucia Grădinari, cerințele SRL "Demeder Com" au fost admise parțial.

În rezultatul verificărilor efectuate și potrivit procesului-verbal al ședinței din 30 decembrie 2019 Inspekția judiciară a stabilit cert că, judecătorul Lucia Grădinari a ignorat procedura stabilită de deliberare, fiind constatată lipsa probelor privind retragerea completului de judecată pentru deliberare.

Mai mult, prin Decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți nr.2ac-43/20 din 26 februarie 2021 s-a admis apelul declarat de SRL „Sudzucker - Moldova”. A fost casată integral Hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central, din 30 decembrie 2019 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Demeder-Com”, în proces de insolvență către SRL „Sudzucker-Moldova” succesor de drepturi și obligațiuni a ÎM „Sudzucker – Moldova,, SA privind încasarea prejudiciului. În rest acțiunea civilă a fost respinsă.

Inspekția judiciară a reținut că, instanța de apel a casat integral hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 30 decembrie 2019, ca fiind pronunțată cu **încălcarea normelor de drept procedural**.

Or, potrivit art.236 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *după încheierea pledoariilor, completul de judecată se retrage pentru deliberare. În cazuri complexe, instanța, prin încheiere protocolară, dispune amânarea deliberării pentru cel mult 15 zile, înștiințând participanții la proces despre locul, data și ora pronunțării dispozitivului hotărârii. În urma deliberării, președintele ședinței sau unul dintre judecători pronunță dispozitivul hotărârii și le explică participanților la proces procedura și termenul de atac al hotărârii. Dispozitivul hotărârii trebuie să fie semnat de toți judecătorii din completul de judecată și anexat la dosar.*

Analizând prevederile art.236 alin.(1) din Codul de procedură civilă se conchide că, **deliberarea este o etapă procedurală obligatorie**, ce are loc în camera de deliberare și la care este exclusă posibilitatea de interacțiune a judecătorului cu alte persoane până la deliberare și în timpul acesteia, iar omiterea etapei nominalizate constituie o încălcare a normelor de drept procedural.

Prin urmare, Inspekția judiciară a constatat o bănuială rezonabilă de comitere de către judecătorul Lucia Grădinari a abaterii disciplinare stabilite în lit. f) alin.(1) art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, adică *nerespectarea secretului deliberării*.

Totodată, s-a demonstrat și prezența în acțiunile judecătorului Lucia Grădinari a abaterii disciplinare, prevăzute de art.4 alin.(1) lit. i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, adică *încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției*.

Astfel, prin omiterea etapei de retragere pentru deliberare, magistratul vizat a încălcat normele imperative, stabilite în art. 236 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ce reglementează procedura deliberării și adoptării hotărârii.

În temeiul celor invocate s-a atestat o bănuială rezonabilă de comitere de către judecătorul Lucia Grădinari, prin concurs ideal, a abaterilor disciplinare, prevăzute de art.4 alin.(1) lit. lit. f) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014.

Procedura în Colegiul disciplinar:

Raportul Inspecției judiciare, împreună cu materialele relevante, au fost remise Colegiului disciplinar pentru examinare prin prisma art. 26 alin. (1) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Plenul Colegiului disciplinar, în rezultatul verificării sesizării în baza Raportului Inspecției judiciare, în temeiul art. 36 alin. (1) lit. c) și art. 39 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, prin Hotărârea nr. 16/9 din 08 octombrie 2021 a încetat procedura disciplinară intentată în temeiul sesizării, depuse de speakerul Comitetului de conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Alexander Koss, și a membrului Comitetului de Conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Oleg Arseni, în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central, din motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.(f.d.115)

Plenul Colegiului disciplinar a examinat învinuirile aduse judecătorului în baza Raportului Inspecției judiciare, prin care s-a stabilit faptul omiterii etapei de retragere în deliberare, magistratul încălcând astfel normele imperative, stabilite la art. 236 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ce reglementează procedura deliberării și adoptării hotărârii.

Plenul Colegiului disciplinar analizând acțiunile judecătorului în raport cu prevederile art.236 alin.(1) din Codul de procedură civilă a reținut că, deliberarea este o etapă procedurală obligatorie, ce are loc în camera de deliberare și la care este exclusă posibilitatea de interacțiune a judecătorului cu alte persoane până la deliberare și în timpul acesteia, iar omiterea etapei nominalizate constituie o încălcare a normelor de drept procedural, care și a servit pentru instanța de apel temei pentru casare a hotărârii adoptate, totodată, la caz nu a constatat abaterea disciplinară nerespectarea secretului deliberării de către judecător, prevăzută de lit.f) alin.(1) al art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25.07.2014, or, în viziunea Colegiului judecătorul eronat a aplicat legea procedurală, considerând că odată ce a fost amânată procedura deliberării și pronunțării hotărârii judecătorești, în ziua când a fost stabilită pronunțarea hotărârii, nu mai este necesară retragerea fizică a completului de judecată în camera de deliberare și ulterior pronunțarea hotărârii judecătorești. Ședința de judecată a fost întreruptă pentru a studia și a analiza mai amănunțit toate circumstanțele cauzei, deoarece era o cauză mai complexă și s-a stabilit data pronunțării hotărârii potrivit art.236 alin.(2) din Codul de procedură civilă, considerând situația creată drept una necesară pentru anume procedura deliberării, adică a procesului de luare a hotărârii judecătorești propriu-zise.

Din sensul art.4 lit. f) Legea nr.178 cu privire la răspundere disciplinară rezultă că judecătorul poate fi sancționat disciplinar pentru încălcarea secretului deliberării, lucru care în percepția unui simplu observator ar impune că judecătorul a divulgat acest secret al deliberării unei părți, sau unui terț, până la adoptarea hotărârii judecătorești, lucru care nu s-a constatat în cazul din speță, or, judecătorul Grădinari Lucia nu a divulgat nimănui faptul soluției pe care urma să o adopte în hotărârea judecătorească,

decât doar atunci când a fost pronunțată hotărârea judecătorească în mod public în ședința instanței de judecată.

Colegiul Disciplinar a menționat că, abaterile disciplinare trebuie să aibă legătură cu modul de îndeplinire a activității profesionale, nu cu legalitatea hotărârii pronunțate sau cu încălcările de natură etică. Doar în mod excepțional se acceptă răspunderea disciplinară a judecătorilor pentru încălcarea cu un anumit grad de vinovăție a normelor juridice în cursul activității de judecată, ceea ce presupune o reglementare atentă a acestui temei și o grijă mare în aplicarea.

Urmare a celor menționate Colegiul Disciplinar a considerat că, în acțiunile judecătorului Grădinaru Lucia lipsesc elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.4 lit. f) din Legea menționată mai sus.

Totodată, cu privire la abaterea disciplinară prevăzută la art.4 lit. i) din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară, Colegiul disciplinar a atestat că, *normele imperative sânt acelea, care impun o anumită conduită din partea celor care trebuie să le aplice, de la care ei nu pot deroga, adică nu pot fi stabilite alte reguli pentru raportul lor juridic decât cele impuse. Prin normele imperative se poate cere săvârșirea unei acțiuni sau abținerea de la săvârșirea unei acțiuni, prin obligarea la un comportament de la care subiecții de drept nu se pot abate.*

Astfel, normele de drept imperative sânt acelea care impun subiecților de drept o acțiune sau le obligă la o abstențiune, care stabilesc o conduită univocă și strict determinată la care subiectul de drept este obligat sau care îi este interzisă subiectului de drept și care, sub sancțiune, nu permit să se deroge de la ele sau să nu se aplice.

Colegiul Disciplinar a considerat că, atât din conținutul Raportului Inspecției judiciare, cât și din actele judecătorești adoptate nu a rezultat încălcarea unor norme imperative, iar aplicarea greșită a legii procedurale în special al art.236 din Codul procedură civilă, ce ține de etapa deliberării, în caz de amânare pentru cel mult 15 zile, *înștiințând participanții la proces despre locul, data și ora pronunțării dispozitivului hotărârii*, nu constituie o încălcare a normelor imperative în procesul de înfăptuire a justiției, ce ar putea fi încadrată în normele prevăzute de Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Or, din cele constatate de Colegiul disciplinar a rezultat că judecătorul Grădinaru Lucia nu a încălcat careva norme imperative, iar aplicarea eronată a normelor de procedură de către judecător nu poate constitui temei pentru a fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului în temeiul art.4 lit. i) Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Urmare a celor menționate, Plenul Colegiului disciplinar a considerat că acuzațiile aduse judecătorului Grădinaru Lucia în materie de abatere disciplinară prevăzute de lit. i) și f) al art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sunt neîntemeiate, astfel că, în acțiunile judecătorului nu au fost stabilite anumite temeiuri rezonabile, ce ar demonstra că încălcarea a fost comisă din motive imputabile judecătorului, or, pentru ca o faptă să poată fi considerată abatere disciplinară trebuie să aibă un caracter ilicit și să fie comisă din motive imputabile judecătorului.

În consecință, Colegiul disciplinar în urma verificării sesizării nu a constatat în acțiunile judecătorului vizat prezența abaterilor disciplinare prevăzută în art. 4 alin. (1)

lit. f și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și a concluzionat de a înceta procedura disciplinară în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia (sediul Central), intentată în baza sesizării depuse de speakerul Comitetului de conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Alexander Koss, și membrul Comitetului de Conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Oleg Arseni.

La 22 noiembrie 2020 speakerul Comitetului de conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Alexander Koss, și membrul Comitetului de Conducere al SRL „Sudzucker-Moldova”, Oleg Arseni, au contestat Hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr.16/9 din 08 octombrie 2021, prin care au solicitat admiterea contestației și adoptarea unei hotărâri prin care să fie constatată abaterea disciplinară în acțiunile judecătorului Lucia Grădinari și aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute de art.6 din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.(f.d.131)

Examinarea contestațiilor de Consiliul Superior al Magistraturii :

În conformitate cu art. 39 alin. (1), (2), (3) din Legea nr. 178/2014, hotărârile Colegiului disciplinar pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul Colegiului, de persoanele ce au depus sesizarea, Inspekția judiciară sau judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărârii motivate. Termenul de 15 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului disciplinar devin irevocabile. Contestațiile se examinează în cel mult 30 de zile de la data înregistrării lor la Consiliul Superior al Magistraturii. Data, ora și locul examinării contestației se comunică din timp persoanei care a depus sesizarea și judecătorului vizat.

În acord cu art. 22 alin. (4) din Legea menționată, contestațiile împotriva hotărârilor adoptate de Colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

La acest capitol Plenul CSM relevă că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.9 din 7 aprilie 2022, prin care a fost examinată sesizarea unui deputat, pentru controlul constituționalității Legii nr. 26 din 10 martie 2022 privind unele măsuri aferente selectării candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, Înalta Curte a declarat neconstituționalitatea textului „stabilite prin Constituția Republicii Moldova” din articolul 15 alin. (12) din Legea nr. 26 din 10 martie 2022, excluzând competența Consiliului Superior al Magistraturii, în componența membrilor cu mandat prelungit, de a adopta, pe baza acestui articol, hotărâri care rezultă din atribuțiile prevăzute de articolele 123 și 136 alin. (2) din Constituție (numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători, precum și numirea judecătorilor la Curtea Constituțională).

În acest context, se reține că, activitatea Consiliului Superior al Magistraturii la capitolul ce ține de competența examinării chestiunilor ce țin de răspunderea disciplinară a judecătorilor a fost afectată un timp îndelungat, aceste competențe fiind preluate de noua componență a membrilor CSM cu mandat deplin.

Ulterior, la 04 septembrie și la 11 septembrie 2023 reprezentantul SRL „Sudzucker-Moldova”, Ruslan Gurițanu, a depus demers de retragere a contestației depuse la 22

noiembrie 2021 împotriva Hotărârii Colegiului disciplinar nr.16/9 din 08 octombrie 2021 emise în privința acțiunilor judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia (sediul Central).(f.d.158)

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, analizând demersul înaintat și luând în considerație că procedura de retragere a contestațiilor depuse împotriva hotărârilor Colegiului disciplinar este un aspect procedural ce nu este reglementat de Legea nr. 178 și de Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 505/24 din 13 noiembrie 2018 or, în conformitate cu pct.11 din Regulament va aplica prin analogie prevederile Codului de procedură civilă, care stipulează procedura de retragere a cererii depuse în vederea contestării unui act.

În condițiile art. 24 alin. (1) și (2) al Legii nr. 947 – XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4). Hotărârea motivată se redactează în cel mult 30 de zile și se semnează de președintele ședinței. În hotărâre se menționează numărul de voturi exprimate în favoarea și împotriva hotărârii.

În contextul celor expuse, în rezultatul deliberării și urmare a exprimării votului membrilor, prezenți la ședință, cu 9 (nouă) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotrivă”, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii admite demersul de retragere a contestației depuse la 22 noiembrie 2021 împotriva Hotărârii Colegiului disciplinar nr.16/9 din 08 octombrie 2021 emise în privința acțiunilor judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia (sediul Central).

Subsidiar, se menționează că, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 5 din 02 februarie 2023 (în vigoare la 18 aprilie 2023), privind modificarea unor acte normative și anume ce vizează Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Conform modificărilor operate, potrivit art. 40, alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii, adoptate în condițiile art.39, pot fi contestate la Curtea Supremă de Justiție de persoanele care au depus sesizarea, de Inspekția judiciară sau de judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 30 zile de la data recepționării hotărârii motivate.

În conformitate cu art. 39 și 40 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art. 22, 24 și 25 din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se acceptă demersul SRL „Sudzucker” cu privire la retragerea contestației împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 16/9 din 08 octombrie 2021, emise în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central.

2. Se încetează examinarea contestației împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 16/9 din 08 octombrie 2021, emise în privința judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central

3. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN